

✚ خودارزیابی (خودسنجی):

ارزشیابی فرد از عملکرد و فعالیت های یادگیری خویش به منظور افزایش مراقبت از یادگیری. اگر از دانش آموزان خواسته شود تا خود درباره پاسخ ها و کارهای خویش فکر کنند، کمک مؤثری به یادگیری آنان خواهد بود. از این طریق، آنها قادر خواهند بود تا آنچه را که فراگرفته اند، ارزشیابی کنند و همچنین به آنان فرصت داده می شود تا خطای استنباط های خود را شخصاً اصلاح کنند.

برای ایجاد زمینه مناسب جهت اجرای خودارزیابی، لازم است دانش آموزان در تعیین ملاک های ارزشیابی و اینکه به چه چیزی باید وزن داده شود، چه چیزی بیانگر کار خوب، درست و موفقیت آمیز است، مشارکت داشته باشند. این مشارکت موجب می شود تا بخشی از مسئولیت ارزشیابی بر عهده دانش آموزان باشد.

❖ برگه ی فود ارزیابی دانش آموز

این فرم توسط خود دانش آموز، پس از ارزیابی ای که هر ماه از خود به عمل می آورد پر می گردد. دانش آموز پس از بازیابی و مشاهده ی دقیق پوشه کار در منزل (و هرچه که زائیده ی عملکرد او در طول یک ماه می باشد مثل دفتر مشق و املاء و انشاء و ...) این فرم را پر نموده و جایگاه خود را در جهت رفع ضعف مورد نظر ارائه و با نظارت اولیاء و معلم مرتفع نمی نماید.

همکاران می توانند در روز چهارشنبه ی آخر هر ماه پوشه کار را به دانش آموز یا اولیای وی داده تا با دقت بیش تری به تجزیه و تحلیل ضعف و قوت های خود بپردازند. در فرصتی که در اختیار دانش آموز قرار داده می شود بهتر است تکلیف کمتری داده شود تا وقت بیش تری برای ارزیابی ماهانه ی خود داشته باشند.

❖ ساده ترین فودسنجی

وقتی دانش آموز از میان کارهای خود نمونه های کار را بر می گزیند و در پوشه کارش قرار می دهد؛ نشانه های عینی از پیشرفت خود را در یادگیری انتخاب کرده و احساس رضایت و موفقیت می کند. این ساده ترین شکل «خودسنجی» است

❖ در انجام فود ارزیابی لازم است به نکات زیر توجه شود:

- ✓ آشنایی دانش آموز با اهداف آموزشی
- ✓ کمک به دانش آموزان در تعیین معیارها
- ✓ کمک به دانش آموزان در تصمیم گیری برای اصلاح کار و تعیین گام بعدی
- ✓ تعیین آنچه که یاد گرفته اند.
- ✓ تعیین آنچه که می خواهند یاد بگیرند.

➤ مثال:

از شاگردان می خواهیم کلاس درس ریاضی را ارزشیابی کنند با پرسش هایی از این قبیل:

- آیا من ریاضی را دوست دارم؟
- آیا درس ریاضی درس مهمی است؟
- از کدام قسمت ریاضی بیشتر لذت می برم؟
- کدام قسمت ریاضی مشکل تر از سایر قسمت هاست؟
- مهم ترین چیزی که در این درس یاد گرفتم چه بود؟

به صورت غیر رسمی نیز از آنان می خواهیم تا نظر خود را درباره درس بیان کنند.

❖ راهبردهای عملی فوهدسنجی :

به شاگرد فهرست معیارهای خلاصه شده درباره یک وظیفه را می دهیم و از آنها می خواهیم که :

- ابتدا معیارهای خودشان را به صورت انفرادی یا گروهی بنویسند .
- معیارها و نظرات (فردی یا گروهی) خود را برای کلاس توضیح دهند و همزمان نظرات دیگران را بخواهند و بپذیرند .
- در گام بعدی معلم و شاگردان کار را بطور مستقل تصحیح می کنند - هر کدام ۳ مورد تصحیحی پیشنهاد می دهند و روی این پیشنهادها بحث می کنند .
- یک پوستر از «نتایج» را روی دیوار کلاس نصب می کنند .
- دیگر دانش آموزان از این معیارهای کلیدی استفاده می کنند . دانش آموزانی که این معیارها را داده اند با دانش آموزانی که همین معیارها را بکار می گیرند تبادل نظر می شود .
- دانش آموزان یک قسمت از کار را برای دریافت نظرات ارائه می دهند.

نمون فرم خود سنجی پوشه ی کار

نام و نام خانوادگی:			ماه:
نام درس	وضعیت عملکرد من در این ماه		
	تلاش هایی که انجام داده ام	پیشرفت هایی که داشته ام	تلاش هایی که برای بهتر شدن باید انجام دهم
فارسی			
قرآن			
ریاضی			
علوم			
هنر			
تربیت بدنی			

سنجه ها	همیشه	تقریباً همیشه	غالباً	گاهی اوقات
بهداشت فردی را رعایت می نمایم				
در انجام کارهای خود نظم و ترتیب دارم				
نسبت به انجام تکالیف درسی خود احساس مسئولیت می نمایم				
در انجام کارهای خانه مشارکت و همکاری دارم				
به بزرگ ترها سلام می کنم				
به قولهای خودم وفادار می باشم				
اشتباهات خودم را در هر زمینه ای که باشد می پذیرم				
با افراد خانواده به مهربانی رفتار می کنم				
بهداشت فردی را رعایت می نمایم (مثلاً: مسواک می زنم ، با برنامۀ حمام می روم ، ناخن هایم را کوتاه می کنم ، موی خود را شانه می زنم و ...)				
در انجام کارهای خود نظم و ترتیب دارم				